

T. C. MAARİF VEKÂLETİ TEBLİĞLER DERGİSİ

CİLT: 18

8 AĞUSTOS 1955

SAYI: 863

YÖNETMELİKLER:

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar sayısı: 120

ÖZET:

Karar t.: 6/7/1955

Halk Eğitimi Merkez-
leri Geçici Yönetme-
liği h.

Vekâletçe kurulmuş ve kurulacak olan Halk Eğitimi Merkezlerinin yapacakları iş-
lerle teşkilatını gösterir ilişik geçici yönet-
meliğin kabulü hususunun Vekâlet Yüksek
Makamına arzı kararlaştırıldı.

Uygundur.

1/7/1955

Maarif Vekili y.

K. Yörükoğlu

HALK EĞİTİMİ MERKEZLERİ GEÇİCİ YÖNETMELİĞİ

Madde 1 — Halk eğitimi merkezi, çevre-
sindeki halkın kalkınmasına yardım etmek
için Maarif Vekâletince lüzum görülen vilâ-
yet veya kaza merkezlerinde kurulur.

Gayesi, halkın:

- a) Kültürünü, millî duygusunu ve güzel
sanatlara karşı olan alâkasını artırmak;
- b) İstidat ve kabiliyetlerini geliştirmek;
- c) Meslek sahibi olmayanlarının meslek
edindirmelerini kolaylaştırmak ve meslek sahi-
bi olanlarının ehliyetlerini artırmak;
- d) Toplu yaşama ve çalışma alışkanlıkla-
rını kuvvetlendirmek;
- e) Boş zamanlarını değerlendirmek ve
halkın her yönden kalkınmasına yardım
edici faaliyetlerde bulunmaktır.

Bu gayeye ulaşmak için yapılacak faa-
liyetlerde halkın ihtiyaç ve istekleri göz ö-
nünde tutulur.

Halk eğitimi merkezi herhangi bir si-
yasî faaliyette bulunamaz ve bu gibi faali-
yetlere katılamaz.

Madde 2 — Halk eğitimi merkezinin bir
«Halk Eğitimi Heyeti» ile bir müdürü bu-
lunur.

Halk eğitimi merkezi müdürü ilgili vali-
liğin teklifi üzerine Maarif Vekâletince gö-
revlendirilir.

Madde 3 — Halk eğitimi heyeti:

Vilâyet merkezlerinde valinin başkan-
lığında maarif müdürü, halk eğitimi mer-
kezi müdürü, varsa halk eğitimi derneği
başkanı, vilâyet merkezindeki ilköğretim
müfettiş ve denetmenlerinin kendi aralarından
seçecekleri bir temsilci, vilâyet merkez-
lerindeki her dereceli okul müdür ve başöğ-
retmenlerinin kendi aralarından seçecekleri
en çok üç temsilci ile valinin diğer resmî
daire ve müessese müdür ve başkanları ara-
sından seçeceği zatlardan;

Kaza merkezlerinde, kaymakamın baş-
kanlığında maarif memuru, halk eğitimi mer-
kezi müdürü, varsa halk eğitimi derneği
başkanı, kaza merkezindeki ilköğretim mü-
fettiş ve denetmenlerinin kendi aralarından
seçecekleri bir temsilci, kaza merkezinde-
ki her dereceli okul müdür ve başöğret-
menlerinin kendi aralarından seçecekleri en
çok üç temsilci ile kaymakamın diğer res-
mî daire ve müessese müdür ve başkanları
arasından seçeceği zatlardan teşekkül eder.

Halk eğitimi heyeti, lüzumunda kendi-
sinden faydalanabilecek zatlara heyete üye
olarak seçer veya toplantılara davet eder.
Bu suretle heyete katılanlar kararlarda rey
hakkına sahiptirler.

Madde 4 — Halk eğitimi heyeti en az
ayda bir defa başkanın daveti ile toplanır.
Görüşmelere başlanabilmesi için üyelerin
ekseriyetinin toplantıda bulunması lâzımdır.
Karar, mevcudun ekseriyeti ile alınır.

Madde 5 — Halk eğitimi heyetinin vazi-
fe'leri şunlardır:

a) Halk eğitimi merkezinin yapacağı
faaliyetlere ait uzun veya kısa süreli çalışma
programlarını hazırlamak ve bunların hazırlan-
masında, ihtiyaca göre, heyet içinden ve
dışından seçeceği zatlara özel komisyonlar
teşkil etmek.

b) Tatbik edilen programların başarı
derecelerini ve karşılaşılan güçlükleri ince-
lemek ve ilerisi için lâzımgelen tedbirleri
almak;

c) Halk eğitimi merkezinin idaresine,
işletilmesine ve faaliyetlerine ait gerekli iç
yönetmelikleri hazırlamak ve bunlarda, tat-
bikatın göstereceği ihtiyaca göre, lüzumlu
tadilleri yapmak;

d) Halk eğitimi merkezi müdürünün
tekliflerini inceliyerek karara bağlamak;

e) Bölgede halk eğitimi ile ilgili faali-
yette bulunan resmî, hususî müessese'ler ve
dernekler arasında işbirliğini sağlamak;

f) Halk eğitimi merkezinin yıllık gelir
ve giderlerini gösterir bütçeyi tetkik ve tes-
dik etmek;

g) Halk eğitimi merkezinde görevlendirilecek
müdür ve memurları tâyn'e yetkili
makamlara teklif etmek.

h) Yönetmelikte değişiklik yapılmasına
lüzum hâsıl olursa bu hususa Maarif Ve-
kâletine mucip sebeplerini belirtmek suretiyle
teklifte bulunmak.

Madde 6 — Halk eğitimi merkezi müdü-
rünün vazifeleri şunlardır:

a) Halk eğitimi merkezini yönetmelik-
lere, Maarif Vekâletince verilecek emirlere
ve halk eğitimi heyetinin kararlarına uygun
olarak idare etmek.

b) Halk eğitimi merkezince hazırlanan
çalışma programlarının birer örneğini Ma-
arif Vekâletine ve ilgili vekâletlere gönder-

mek ve bu programların verimli bir şekilde
tatbikini takip etmek.

c) Halk eğitimi merkezinin yıllık çalış-
malarını ve bu çalışmaların neticelerini gös-
termek üzere Eylül ayında bir rapor hazır-
layarak heyetin tasvibini aldıktan sonra vilâ-
yet yolu ile Maarif Vekâletine göndermek.

d) Bütçenin hazırlanması ve tatbiki ile
ilgili muameleleri yapmak ve gerekli defter-
lerin tutulmasını temin etmek.

e) Merkeze ait demirbaşlarla diğer eşya
ve malzemenin Ayniyat Talimatnamesi hü-
kümüne göre kayıtlarının tutulmasını, mu-
hafazasını ve iyi kullanılmasını temin etmek.

f) Halk eğitimi heyetinin ve merkezinin
yazı işlerini idare etmek.

g) Halk eğitimi heyetinin toplantı gün-
demini hazırlamak.

h) Halk eğitimi merkezinin çalışma
programına esas olacak teklifleri hazırlayıp
halk eğitimi heyetine sunmak.

i) Halk eğitimi merkezinde çalıştırılacak
hizmetlileri tâyin etmek ve memurların
tâynini halk eğitimi heyetine teklif etmek.

j) Bu yönetmelikte ve halk eğitimi heyet-
ince kabul edilecek iç yönetmeliklerde ta-
dilini lüzumlu gördüğü hususları halk eğiti-
mi heyetine teklif etmek.

Madde 7 — Halk eğitimi merkezinin ya-
pabileceği başlıca faaliyetler şunlardır:

1 — Okuma-yazma bilmeyen veya genel
bilgisini artırmak isteyen vatandaşlar için
halk dershaneleri açılmasına çalışmak.

2 — Umumî, meslekî, iktisadî veya tek-
nik bilgi veren kurslar açılması için teşeb-
büslerde bulunmak.

3 — Halka temel sağlık bilgisi vermek
için gerekli tedbirleri almak.

4 — Sabit, seyyar kütüphaneler ve oku-
ma odaları kurulmasını veya mevcut kütüp-
hane ve okuma odalarından halkın geniş
ölçüde faydalanmasını sağlayacak tedbirleri
almak.

5 — Halka faydalı olacak filmler ve re-
simler gösterilmesini temin etmek.

6 — Sergiler tertiplenmesini sağlamak,
mevcut sergi ve galerilerden ve mahallî mü-
zelerden halkı geniş ölçüde faydalandırmak.

7 — Milli anıtları ve görülmeye değer
eserleri tanıtmak.

8 — Konferanslar, müzahabeler, toplu
konuşmalar, konserler, temisiller, çeşitli mü-
sabakalar ve spor faaliyetleri, geziler, folk-
lor gösterileri, kahramanlık gün'eri ve baş-
ka terbiyevî toplantılar tertip etmek, mahallî
ve millî bayramlara halkın topluca katılma-
sını ve kaynaşmasını sağlamak.

9 — Bölgede bulunan ve örnek tutula-

cak değerinde olan şahısları, müesseseleri ve faaliyetleri halka tanıtmak.

10 — Tahsile devam edecek ve meslek edinecek vatandaşlara yol göstermek, bu maksatla kılavuz eserler hazırlamak.

11 — Halk eğitimi çalışmaları ile ilgili her türlü neşriyat yapmak.

12 — Bölgenin kalkınmasını sağlamak maksadıyla dernekler, kooperatifler, şirketler vesair müesseseler kurulmasını teşvik etmek, örnek tesisler kurmak ve mevcutları korumak.

13 — Yukarıda sayılanlarla benzeri işlerden, mahalli ihtiyaç ve imkânlarla göre hangilerinin ele alınacağı çalışma programlarında tercih sırasına konularak gösterilir.

Madde 8 — Halk eğitimi mekezinin faaliyetlerinde halk ile çevrede bulunan resmî ve hususî müesseselerle, derneklerle ve gereken hallerde diğer halk eğitimi merkezleri ile işbirliği yapılır; çevredeki okulların ve başka müesseselerin imkânlarından faydalanılır.

GENELGELER:

TALİM VE TERBİYE 23/7/1955

DAİRESİ ÖZET:

Sayı: 323.11.2054/17 Lise ve ortaokullar yönetmeliğinin değişen maddeleri h.

4048

VALİLİKLERE

Lise ve ortaokullar yönetmeliğinin 1955 tarihli baskısında eski şekilleriyle gösterilmiş olan 72, 80, 92 ve 150. maddelerin tadilli şekilleri aşağıya aynen çıkarılmıştır. İliniz

dahilindeki lise ve ortaokullara tebliğini rica eder, saygılarımı sunarım.

Maarif Vekili y.
O. F. Verimer

587 sayılı Tebliğler Dergisindeki 41 sayılı kararın 72. maddesi:

Madde 72 — Öğretmenler, ders yılı sonundaki imtihanların bitimi tarihinden itibaren yeni ders yılı başına kadar adreslerini okul idaresine bırakmak şartıyla mezundurlar. Mezuniyetlerini yurt içinde diledikleri yerlerde geçirebilirler. Yabancı memleketlere gideceklerin Vekâletten izin almaları lâzımdır.

730 sayılı Tebliğler Dergisindeki 8 sayılı kararın 80 ve 92. maddeleri:

Madde 80 — Öğretime her yıl Eylül'ün son Pazartesi günü başlanır, Mayıs'ın son Cumartesi günü nihayet verilir. Yaz dönemi sınıf geçme, Devlet Ortaokul, Lise Bitirme ve Devlet Olgunluk İmtihanları ders kesimiyle Haziran'ın sonu arasında, güz dönemi imtihanları da Ağustos'un sonuna raslayan haftabaşı ile derslere başlama günü arasında yapılır.

Yeni öğrenci kaydına; güz dönemi imtihanlarının ilk günü başlanır, yeni ders yılının başladığı tarihten iki gün evvel son verilir.

Belgeye bağlanmış kabule şayan bir özür sebebiyle zamanında müracaat etmeyenler için bundan önceki fıkrada tesbit edilen müddet Valiliklerce on beş gün daha uzatılabilir.

Öğretime başlama, son verme tarihleri ile imtihan tarihlerinde ve yeni öğrenci kaydı için tesbit edilen sürede, olağanüstü se-

beplerle, değişiklik yapılmasına zaruret hâsıl olursa keyfiyet önceden tebliğ olunur.

Madde 92 — Kaldırılmıştır.

684 sayılı Tebliğler Dergisindeki 29 sayılı kararın 150. maddesi:

Madde: 150, fıkra: H. Talim sicilleri (her ders yılı Mayıs ayı içinde Vekâlette bulunmak üze);

YENİ NEŞRİYAT:

OSMANLI TARİH DEYİMLERİ VE
TERİMLERİ SÖZLÜĞÜ
19. Fasikül

Mehmet Zeki Pakalın tarafından hazırlanan ve Maarif Vekâletince yayımlanmakta olan «Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü» nün 19 uncu fasikülü de çıkmıştır. Bu fasikülde incelenen maddeler arasında bilhassa (Sancak), (Sancakbeyi), (Sekbanbaşı), (Selâm), (Semai) gibi maddeler üzerinde tafsillatlı olarak durulmaktadır. Fiyatı 175 kuruştur.

ÇOCUK KÜTÜPHANELERİ İLE OKUL VE SINIF KÜTÜPHANELERİ

Maarif Vekâletinin yayımlamakta olduğu «Öğretmen Kitapları serisinin 41 inci kitabı olarak «Çocuk Kütüphaneleri ile Okul ve Sınıf Kütüphaneleri» adlı eser çıkmıştır. Fahriye Kınalı tarafından yazılan bu faydalı eseri, bütün ilkokul öğretmenlerine, çocuk kütüphaneleriyle ilgili herkese tavsiye ederiz. Fiyatı 90 kuruştur.

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR.

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55